

Paur kute Ximoximã pi'ôk kumrêx no'ôk ne ja.

Paur ne krabê Ximoximã pi'ôk no'ôk ne. Mýjkôt ne o kra? Jejukôt. Kute kum arênh nhym kute tu amim markumrêxkôt ne o kra. Nhym kam arkum aben kïnhkumrêx ne.

Nhym kam Paur kumrêx ne krïraxbê Epexukam bôx ne kam ar memã Metïndjwýnh'ã ujarênh ba ne kam tẽ. Nhym kam Ximoxidjwý arým kam bôx. Kam tẽn bôx ne kam ar kam memã 'ã ujarênh ba, memã Jeju jarênh ba. Nhym me kwý arým pñne amikajmãtã Jeju ma. Nhym bep ar kwý ne ar arïk 'êx ne kute amijo Jeju mar. Ar kute mar kêtumrêx ne arïk 'êx ne memã mýjja jarẽ. Nãm we ar,

–Kwãrïk wãnh abenwýr mör kêt, ane. Ne,

–Mrywã kur kêt, ane. Nãm ar ã kupa'ã me akre ar o bao ane. Ar ja 'ã ne Paur Ximoximã kum,

–Dja ga akabêno ar ity gê ar anhikrê, ane. Ne kam ajte me kute amim Jeju mar'ã kum karõ ne kum,

–Ë, Jeju nhõ me jao ba djwýnhmẽ me atãri àpênhjamẽ gêdja ar katàt mrãn memã Metïndjwýnh'ã ajarẽ, ane. Ne kam Ximoximãdjwý kum,

–Ë, gadjwý, gadjwý dja ga katàt mrãn Metïndjwýnh kabênkôt pñne memã arẽ, ane.

Ne kam ajte me'ã kum karõ, me Metïndjwýnh kabênkôt katàt mrãnhmã, me mymẽ me niremẽ me ari memã àpênh kajgo ar bajamẽ me 'uwtimẽ, me kunĩ. Me kunĩ ne me Metïndjwýnh kabênkôt

katàt mrãnhmã ajte Ximoximã me'ã karõ. Ne kam me'ã kum pi'òk no'òk ne kum ano. Tãm ne ja.

¹⁻² Akmere Ximoxi, ba ibê Paur ne ba amã pi'òk no'òk ne. Ximoxi, ikra djwýnh, amã ne ba pi'òk no'òk ne. Ije amã Jeju jarênh ga tu aje amim markumrêx kôt ne ba arým ajo ikrakumrêx ne. Ba ibê Paur, ne ba amã pi'òk no'òk ne. Djãm ba ne ba Jejumã idjãpênh? Kati, Metĩndjwýnhmê Kritu Jeju ar ta ne ar imã idjãpênh jarên ijano, ije memã 'ã idjujarênhmã ijano. Metĩndjwýnh, kute gu bapytâr djwýnhjamê Kritu Jeju gu baje amiwýr kam amakjamê, ar ta ne ar imã kabên jarê ba kam arkum idjãpênh iba.

Be, gê Metĩndjwýnh ajo djuw mex. Kritu Jeju gu banhõ Bênjadjwýrmê Bãmbê Metĩndjwýnh ar ukapríkôt ajo djuw mex ne ar ajo ba. Gê arkum akaprĩ ne amã umar mex jarê, ga kam adjumar mex ne ar aba.

Kute Metĩndjwýnh kabên jarênh djwýnh 'êxnhĩ bôxmã arênh.

Rô 16.17; Xim k 6.3; Xit 1.10

³ Ê, dja ga arek Epexukam djan nêje ar kukrà. Wãnh ne ar kwý arík kupa'ã ar memã arênhõ ba, Metĩndjwýnh kabên kupa'ã ar memã arênhõ ba. Dja ga nêje akabêno ar ity. Nã bãm itêm kutã, pykabê Matenimã itêm kutã amã ikabên jarên kam arým ajbir ajte ar'ã amã pi'òk no'òk ne ano.

⁴ Dja ga arkum,

—Kwãrĩk wãnh ar me tũmre'ã ujarênh kajgomê me akukãmãre nhidji me kute tũmràm abenmã arênhja kwãrĩk on wãnh nõ. Kôt ne me abenmã

kabên ar ban kam me kute amim Metîndjwÿnh mar ne 'áno ãm kêt. Tãm dja on wãnh nõ, ane.

⁵ Akmere Ximoxi, mÿj kadjy ne ba amã ikabên ja jarê? Bir, me kum aben jabê kadjy. Godja me ôkre kadjwÿnhbê axwe 'õ nõr kêt ne kute amikam axwe 'õ mar kêt kam arÿm kôt kum aben jabê. Ne kam ajte me kute mrãmri amim Jeju markumrêx kôt ne me kum aben jabê. Kadjy ne ba amã ikabên ja jarê.

⁶ Bir be, me kwÿ arÿm kute ja mar prãm kêt kam arÿm kabên kajgoo kumex, ne abenkam kangao kumex. Jabit ne me kuma.

⁷ Djãm me ja kute mÿjja mar got. Kute Môjdjê kukràdjà mar kêtjakam kukràdjà kupa'ã ar memã arênho ba. Ar ta ne ar amijo memã mÿjja'ã ujarênh djwÿnh ne. Ne kute memã,

—Mrãmri ne ba ije me amã arênhja. Kôt ne ba me amã arê, anhÿr ar o ba. Bep kati, ar kute ta amikabên mar kêt ne Môjdjê kukràdjà mar kêt.

⁸ Be, Môjdjê kukràdjàja ne mexkumrêx. Gu arÿm kuma. Ne ren ar kuman kôt ar amijo ba nhym arÿm rãn mexkumrêx. Nhym bep kati, ar ja kute mar kêt ne ar kupa'ã memã arênh ar o ba.

⁹ Be, nhÿnh me jamã ne Môjdjê kukràdjàja? Djãm me kute katàt amijo bajamã? Kati, me kute axweo amiptàrjamê, me amakkre kêtjamê, me kute Metîndjwÿnh mar prãm kêtjamê, me axwejamê, me kute mÿjja punubit mar prãmjamê, me kute Metîndjwÿnh japrÿjamê, me kute nãmê bãm ar parjamê, me kute me parjamê

¹⁰ me prõ nàr mjên prãmjamê, me my ta kute aben nÿnhò bajamê, me kute mekbê

krao àkĩnhjamẽ, me 'êxnhĩjamẽ, me kute me kà mex jarẽnhjamẽ, nàr me kute mỳjjao amiptàr, Metĩndjwỳnh kute katàt memã amikukràdjà jarẽnh ne mekbê mỳjja pyna nhym me kute o amiptàrjamẽ. Me ja kunĩ kadjy ne Mòjdjê kukràdjàja. Gu arỳm kuma.

¹¹ Nà, Metĩndjwỳnh amikabẽn nykôt katàt memã amikukràdjà jarẽ. Djãm kabẽn ny punu got. Axwe mextire. Metĩndjwỳnh ne mexo, umao me rer mex ne. Nhym kabẽn nydjwỳ ã mexo, umao ane. Nhym kam ta, Metĩndjwỳnh kĩhtire ta ne imã amijã ujarẽnh ny jarẽn ijano ba kam ô'ã memã arẽho tẽ, memã 'ã idjujarẽnh tẽ.

Kritu kum Paur kaprĩ ne kute àpênh 'ã mẽn.

¹² Ë, akmere, mrãmri ne Kritu Jeju gu banhõ Bẽnjadjwỳr amim idja. Kum idjapênhmã ne amim idja. Nãm amikajmã'ã ima, ije 'ã INGRÀ TỠX ne kanga kêtãm kôt tu iman amim idjan imã idjapênh jarẽ.

—Dja ga imã apê, ane. Ne kam kadjy imã tỳx jadjà ba kam kum idjapênh mex ar iban kôt kum amikĩnh jarẽ. Mrãmri ne Kritu Jeju imã mexkumrêx ba kam kum amikĩnh jarẽ.

¹³ Amrêbê ne ba Jeju japrỳ ar o iban arĩk ùno iban Jeju nhõ me jao ibikẽnho iba. Nã bãm te Jejukam ijaxwe nhym tu kum ikaprĩn kam amim idja. Nà, mrãmri ne tu kum ikaprĩ. Kraxje ije amikajmã'ã Jeju mar kêtãm ije amimar kêt nhym bi kum ikaprĩ.

¹⁴ Nãm gu banhõ Bẽnjadjwỳr tu ukaprĩkôt kum ikaprĩ raxkumrêx ne prĩne ijo djuw mex. Djãm ukaprĩ kêt got. Kum ikaprĩ rax ba arỳm jakam

ije amikajmã'ã amim markumrëx. Ije amikajmã'ã Kritu Jeju markumrëx ne imã abê:kumrëx.

¹⁵ Ë, mrãmri ne me abenmã kum,

–Kritu Jeju arÿm pykamã ruw, kute me axwe pytãrmã ne ruw, ane. Mrãmri ne me abenmã arë. Kabën ja dja me tu markumrëx ne amija-makkrekam kunhò. Be, kute me axwe pytãrmã ne pykamã ruw.

Ba ne ba ijaxweo me axwe kunĩ jakre.

¹⁶ Te ijaxwe rax nhym bi kum ikaprĩ rax ne. Jeju Kritu kute akrãnmã meo tẽm nhym me kute mar kadjy. Te ijaxwe raxo ije me kunĩ jakrenh nhym mã Jeju kute akrãnmã prĩ'ã ijo tẽmja pumũ. Mÿkam? Godja me'ò kute ijaxwe pyrãk ne kute Jeju japrÿ jabej dja ikòpdji'ã ã ikudjwa anen tu amim Jeju kamnhĩxkumrëx ne kam ikudjwa tyk nhijukri tĩn rã'ã rã'ã kadjy. Kadjy ne Jeju kum ikaprĩn akrãnmã prĩ'ã ijo tẽ. Kam ne ba amã,

–Jeju kute me axwe pytãrmã ne pykamã ruw, ane.

¹⁷ Be, Metĩndjwÿnh djukaprĩja pumũ. Kumã dja me rax jarë. Djãm bẽnjadjwÿr ngri got. Dja memã Bẽnjadjwÿr rax rã'ã: rã'ã Bẽnjadjwÿr rax. Dja tyk kêtikumrëx ne. Me kute noo omũnh kêtikumrëx ne. Kubê Metĩndjwÿnh pydji. Atemã 'ò kêtikumrëx. Kumã dja me rax jarën kum uma jarën mex jarë. Dja me kum arënh rã'ã: rã'ã ne. Mrãmri. Tãm ne ja.

¹⁸ Ë, ikra Ximoxi, akmere, ba arÿm amã ikabën jarë. Gora ikabën ja ma. Amrëbê ne me Metĩndjwÿnh kabën jarënh djwÿnh adjãpênhmã akabin prĩne adjãpênh'ã amã karò. Kòt ne ba amã ikabën ja jarë. Ë, dja ga ar ikabën ja man kòt atÿx ne. Ë, ba me abenwÿr pròt'ã atÿx jakre. Ë, gora

atÿx. Gora atÿx ne amã me uma kêt ne kàj bê memã Metĩndjwÿnh kabên jarê gê me amikajmãtã kuma. Kute me tÿx kum me uma kêt ne tu kute abenwÿr prõtja pyræk.

¹⁹ Nà, dja ga ã anen Jeju'ã angrà tÿx ne amim mÿjja mexbit man kôt amijo aban kam amikam ajaxwe 'õ mar kêt-kumrêx ne ar aba.

Nhym bep me kwÿ ne me arÿm Jeju'ã ngrà tÿx kêt ne kôt amijo ba kêt ne kam arÿm kangan amijo ajkê.

²⁰ Be, Imenemê Arexãrimê ne ar arÿm Jeju kangan amijo ajkê. Arÿm ne ar amijo ajkê. Kam ne ba arÿm Xatanajmã ar kanga, ar kute Jeju japrÿ kêt kadjy ne ba arÿm kum ar kanga.

2

¹ Be, akmere, ba amã arê ga aman amũ idjô'ã memã arê. Dja me Metĩndjwÿnhmã mã kabên ne kum me kunĩ jarê. Mã ne mete Metĩndjwÿnhmã kabên kute? Dja me kum aben jarên kum abeno a'uw. Ne kam jãm meo akêx ne me jadjwÿ kum meo a'uw. Ne kôt kum òdjàn h jarên kum amikĩnh jarê.

² Nà, dja gu me kum pykakam me bēnjadjwÿr rũnhjao a'uw ne kam ajte me bēnjadjwÿr kry kute meo ba jadjwÿo a'uw.

Mÿkam? Bir, me kute akràn mã me bajo ba gu me badjumar mex ne ar baba kadjy. Kam dja gu me Metĩndjwÿnh kabēnkôt ar baba ne kôt ar amijo baba katàt ne.

³ Be, me ã kute Metĩndjwÿnhmã kabēno anhÿrkam mexkumrêx. Kam dja Metĩndjwÿnh mekam

kĩnhkumrêx. Metĩndjwỳnh kubê me bapytàr djwỳnh dja mekam kĩnhkumrêx.

⁴ Nà, kute me kunĩ pytàr prãm kumrêx. Nãm arỳm memã katàt kabên nhym me kute tu markumrêxmã.

⁵ Nà, Metĩndjwỳnh pydjii ne kam ajte kute Bãm'ã me bamēnh djwỳnh pydjii, kubêngôkre,* kubê ne Kritu Jeju. Me bajaxwekam ne gu me Metĩndjwỳnh'ỳr babôx kêt ne. Nhym kam kra ta amijo kubêngôkren me bawỳr bôx ne kam Bãm'ỳr me bajo bôx. Gu me kam arkôt baba. Kute Bãm'ỳr me bajo bôx djwỳnh pydjii. Atemã 'õ kêt, kubêngôkre, kubê ne Kritu Jeju.

⁶ Jeju ta, kute memã amikangan me kunĩ pãnh tyk, tãm ne amrêbê Metĩndjwỳnh 'ã akati jakre nhym arỳm 'ỳr bôx nhym kam arỳm amijo aptàn memã amikangan me kunĩ pãnh ty, me kunĩ kute mar kadjy. Me kunĩ kute,

–Mrãmri Metĩndjwỳnh kum me bajabên kute me bapytàrmã, anhỳr kadjy. Kadjy ne ty.

⁷ Kam ne Metĩndjwỳnh ijano ba tẽ. Ba ikumrêx itēm ne ije memã Metĩndjwỳnh kute me utàr jarēnhmã. Jeju kute ijanorkôt ne ba me bajtemd-jwỳ'ỳr tēn bôx ne memã kàj bê Metĩndjwỳnh'ã ajarē. Nã bãm memã Metĩndjwỳnh kabên katàtja, 'éxnhĩ kêtja jarē nhym me amikajmã'ã kuma. Kadjy ne ijano ba tẽ. Mrãmri ne ikabēnja. Ijēxnhĩ kêt kumrêx.

* **2:5** Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrãmri ne apỳnh me õ pyka djàri kunĩkôt me kunĩ: bêngôkreja pyræk. Kubê kà jakamē me kakrãtykmē me babêngôkremē ne me kunĩ: bêngôkre. Me kamrômē me kukràdjà kunĩ kubêngôkreo aben pyræk. Jakam dja ga Karõ 17.26 jarēn ama.

⁸ Ije, ije ar amã Metĩndjwỳnh jarēnh gar aje kum akabēnmã ba ate o akno. Ba akubyn ar amã arē gar ama.

Dja pyka kunĩkôt mete abeno bikprõnhkam me my Metĩndjwỳnhmã kabēn. Dja me prĩne Metĩndjwỳnhmã amijarē. Me mexo mexkumrêx, me kute mỳjja punu 'õ mar prãm kêt, me ja dja me kum kabēn. Nhy m bep me ngryknhĩ, me kute kabēno aben japanh, me tãm dja me kum kabēn kêt ne.

Me nire kute akrànãmã amijo bamã.

Kô k 14.34; Xit 2.3; Ped k 3.1

⁹⁻¹⁰ Nhy m me niredjwỳ. Dja me nire kute Jeju marja akrànãmã amijo ba mexkumrêx, kwãrĩk wãnh amimex ne me my nokam mrãnh kêt. Dja ga me apijãm ne ar aba. Mỳkam dja ga me akrākãbito mex? Nã gãm me amikakrwỳnhmẽ akunhẽmẽ angãmẽ kubẽkà mexmẽ o amimex ne ar aba. Me akrākãbit ne mex. Me my nomã amrãnh kadjybit aje amikrã ngrãnh, amikakrwỳnh, ne amimex, ja ne punu. Bep kati, me nire kute,

—Ba ije Jeju mar, anhỹrja dja apỹnh kabēn mexo amiptàn o amimex.

¹¹ Me kute Metĩndjwỳnhkôt abeno bikprõnhkam dja me nire anhikrên nhỹn Metĩndjwỳnh kabēn maro nhỹ. Akrànãmã dja me Jeju nhõ me jao ba djwỳnh kabēn maro nhỹn amijamakkrekam kunhõ.

¹² Kwãrĩk wãnh me nire dja me me my jakre kêt ne me mymã kabēn jarēnh kêt ne. Nhy m bep me my gêdja me me niremẽ me mymẽ me akre nhy m me nire anhikrên me kabēn maro nhỹ.

13 Mÿkam? Bir, Metĩndjwÿnh ne mybê Adão kumrêx nhipêx ne kam atãri nibê Ewa nhipêx ne.

14 Be djãm Xatanaj ne Adão noo akno? Kati, nija ne noo akno. Nhim kam nija arÿm Metĩndjwÿnhkam amikrà. Be, kam ne ba amã,

—Kwãrĩk wãnh me nire dja me me my jakre kêt, ane.

15 Nija ne te Metĩndjwÿnhkam amikrà nhim mã Metĩndjwÿnh kum me nire jabêkumrêx ne me kra bixadjwÿr kutã me utã. Me nire kute Jeju marja gêdja me Jeju 'ãno dja ne mã kum me abêkumrêx ne kute mÿjja punu 'õ mar prãm kêt kam gêdja mexo mexkumrêx ne mã me my nomã mrãnh kêt. Godja me ã kute anhÿr jabej nhim Metĩndjwÿnh me kra bixadjwÿr kutã me utã nhim me kra me bĩn kêt ne.

3

*Kute ar kute Jeju nhõ me jao ba djwÿnh mã 'ã karõ.
Xit 1.6*

1 Be mrãmri ne me abenmã kum,

—Gêdja me'õ kute meo ba prãm jabej, kute Jeju nhõ me jao ba prãm jabej, mrãmri mexkumrêx. Nà, mrãmri mexkumrêx. Nà, kôt ne me kute arênhja.

2 Be, mã gêdja Jeju nhõ me jao ba djwÿnh kute? Me axwe kêt ne kute amijo ba mextire nhim kam me me'ã kabên kêtja, me prõ pÿnh, me bixaêr punu kêt, me kute amipnênh ne ar ba, me kabôt kati, me kute meo djuw mex prãm, me kute memã Metĩndjwÿnh'ã ujarênh prãm, me ja gêdja me Jeju nhõ me jao ba.

³ Kwārīk wānh me kum kadjwati kangô* djānh, me àkrê, me kute kaběno me apanh prāmja, me kute pi'ók kaprībit mar ne kute amim o àptārja, kwārīk wānh me ja gēdja me meo ba kêt ne. Bep kati, me ukaprīmē, me kute umar mex marja dja me Jeju nhō me jao ba.

⁴ Dja me'ō meo ba prām jabej dja kumrëx amim prōmē kra jakre, ne arkum mrānh mextire gē ar omūn kam adjwýnhdjwý kôt mrānh mexkumrëx. Dja amim ar jao ba mex nhym kra amakkre mex ne kaběnkôt ar amijo ba nhym kam arým kôt Jeju nhō me jao ba.

⁵ Nok ren me'ōja ar meo ban kam prōmē kra jakre kêt kumrëx ne kam Metīndjwýnh nhō me jabit me akre, mā gēdja on? Mā gēdja kam nē? Ije, mýkam ne prōmē kraja ar o ba mex kêt nhym kra jaxwe rā'ā? Ije kum bep nām ren amim prōmē krawā kumrëx jakren kam ren kôt Metīndjwýnh nhō me ja jakre. Mýkam ne prōmē krawā ar o ba kêt ne kam Metīndjwýnh nhō me jabit ar o ba?

⁶ Kwārīk wānh me'ō ajbir kute Jejuo aminhō ny'ō'ā Jeju nhō me jao ba djwýnh mēnh kêt. Mýkam? Bir, kute amiraxo àmra nhym kam ren Metīndjwýnh kute o bikēnh karō dja me kute Jejuo aminhō ny'ō'ā meo ba djwýnh mēnh kêt. Ne ren amiraxo amra nhym ren Metīndjwýnh o ajkē. Mrāmri kute Xatanajo bikēnhja pyrāk. Xatanaj kute amiraxo àmra nhym kam Metīndjwýnh kute prīne o bikēnhja pyrāk. Ne ren me'ō ajbir kute Jejuo aminhō ne ren meo ban ren amijo amra,

* **3:3** Mýjja me kute o kōm ne kôt bibānh kunīja, kadjwati kangômē uba kangômē, mýjja kangô kunī ne me kum kadjwati kangô jarē.

Xatanajkôt amijo amra nhym ren Metĩndjwỳnh adjwỳnhdjwỳ o ajkê.

⁷ Nhym bep kati, Jeju nhõ me jao ba djwỳnh dja amijo ba mextire nhym kam me kàtàm djwỳ kum kĩnh ne kum mex jarê. Nãm ren arĩk ar ba nhym kam me kàtàm rãn 'ã kabẽn ne. 'Ã kabẽn nhym kam rãn Xatanaj ikôta, Xatanaj meo ba djwỳnhja nhikôta.

⁸ Nhym Jeju nhõ me jao ba djwỳnh jatãri me àpênhadjwỳ dja me katàt mrã gê me me'ã kabẽn kêt. Dja me kabẽn mexmẽ me kabẽn punuo aben nhikjê kêt. Dja me kum kadjwati kangô† djãnh kêt. Kwãrĩk wãnh gê me pi'ok kaprĩ prãmebit me noo biknor prãm kêt.

⁹ Dja me amim Metĩndjwỳnh kukràdjã markumrêx ne 'ã ngrà tỳx ne. Metĩndjwỳnh kute me bamãbit amikukràdjão amirĩtja, kukràdjã tãmbit dja me 'ã ngrà tỳx ne maro ba ne mỳjja mexbit mar ar o ba. Mỳjja mexbit mar ar o ban kam amikam axwe 'õ mar kêt. Kadjy dja me Metĩndjwỳnh kukràdjã'ã ngrà tỳx ne ar o ba.

¹⁰ Dja me Jeju nhõ me jao ba djwỳnh jatãri me àpênhja kumrêx kabi nhym me kabẽn mex ne kam ar kôt àpênh ba. Godja me mrãmri mexkumrêx jabej ne kam arỳm àpênh ar ba.

¹¹ Nhym Jeju nhõ me jao ba djwỳnh jatãri me àpênh prõjadjwỳ. Me adjwỳnhdjwỳ dja me katàt mrã gê me me'ã kabẽn kêt. Dja me me kà mex jarênh prãm kêt. Dja me bixaêr punu kêt ne ar ba. Dja me prĩne mrãnh mextiren kabẽn pỳnh ne arê.

† **3:8** Mỳjja me kute o kôm ne kôt bibãnh kunĩja, kadjwati kangômẽ uba kangômẽ, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

Dja ã Jeju nhõ me jao ba djwýnh jatãri me àpênh prõja ã ane.

¹² Be, Jeju nhõ me jao ba djwýnh jatãri me àpênh gêdja me prõ pýnh ne. Dja me õ kikre kumrêxkam amim ar ja jakren arkum mrãnh mexkumrêx gê ar omün kam adjwýnhdjwý kôt mrãnh mexkumrêx. Dja me amim krao ba mexkumrêx gê ar kabên mexkumrêx ne ar ba.

¹³ Godja me atãri me àpênhja mrãmri àpênh mex ne kam arým memã amimexo amirít nhym me kátàmja arým me mex pumün kam kum me kñh. Gêdja mekam amikam pijàm kêt ne kãjmã djan tu memã Jeju'ã ajarê. Me kute amim Kritu Jeju mar tũmkam tu memã 'ã ajarê. Bir be, dja ã Jeju nhõ me jao ba djwýnhmê atãri me àpênhmê ã ane.

¹⁴ Be, nã bãm amã ikabên'ã pi'òk no'òk ne amikukãm ano. Dja ba ã wãm kôt tẽ. Nã bãm amim itêm djà ma.

¹⁵ Nàr kon birãm dja ba amikrà ga prñe omün kam kôt memã arẽ, me kute mar kadjy. Metĩndjwýnh kra kunĩ kute kôt ar amijo ba mar kadjy. Kadjy ne ba amã pi'òk no'òk jano. Apýnh pyka kunĩkôt ne me bakwý arým amijo Jeju pytã nhym Metĩndjwýnh arým kôt me bajo kra. Gu me kôt arým apýnh banhõ pyka djari kam aprakamã kôt aben pydji, Metĩndjwýnh tñjakôt mã pyka kunĩkôt aben pydji. Ne me kátømmã Metĩndjwýnh kabên jarênh ar o baba, Metĩndjwýnh 'êxnhĩ kêt ne kute katãt kabên jarênhja memã arênh ar o baba.

¹⁶ Bir be, djãm mýjja kakrit, djãm mýjja prñe, djãm mýjjaao bikênh ne gu me arým amim kuman kam amim kamnhĩxbê ar baba? Djãm mýjja ngri:

got me tebê kute mar ne ate krãmã? Mrãmri ne Jeju ra:xi.

Nãm amijo kubêngôkren‡ kato.

Nhym Metĩndjwỳnh Karõ kabin axwe kêt mã katon kôt memã arê.

Nhym kadjy mrãnh djwỳnhdjwỳ arek omũnh ar o ba.

Nhym me apỳnh me õ pyka djari kàj bê memã 'ã ujarẽho ajmã.

Nhym me kam pyka kunĩkôt tu amim markumrêx ne.

Nhym kam Metĩndjwỳnh kàjkwamã o wabi, õ kàjkwa mextiremã o wabi. Õ kàjkwa mexo kute pykabê mỳjja kunĩ jakrenhjamã o wabi.

Nãm ã Jeju raxo ane.

4

Kubê me kabẽn 'êxnhĩ pyma.

¹ Be, akmere. Anhỹr djwỳnhrà m ne Metĩndjwỳnh Karõ arỳm pĩne me bamã arê, ne,

—Pyka kute o ino rer 'ỳrkam dja me kwỳ amibê Jeju kangan ate amijo ba. Arỳm kum kĩnh kêt ne kam ate me karõ 'êxnhĩja kabẽn ma, me karõ djujarẽnh punubit man kôt amijo ba, ane.

² Nã, mrãmri me kwỳ dja me me karõ djô'ã me akre. Me ajkwao bit kute Jeju mar ne 'êxja, me tãm ne me õkre kadjwỳnhbê kute mỳjja punubit

‡ **3:16** Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrãmri ne apỳnh me õ pyka djari kunĩkôt me kunĩ: bêngôkreja pyrãk. Kubê kã jakamê me kakrãtykmê me babêngôkremê ne me kunĩ: bêngôkre. Me kamrômê me kukràdjã kunĩ kubêngôkreo aben pyrãk. Jakam dja ga Karõ 17.26 jarẽn ama.

markam pijàm kêt mex ne arĩk 'êx ba ne me karõ 'êxnhĩ djò'ã me akre ne memã kum,

³—Kwārĩk wānh abenwỳr mōr kêt. Dja ga me tu akuprỳkumrêx ne ar aba, ane. Ne ajte mry'õ nār me àkur djà'õ mekbê uman memã,

—Kwārĩk wānh krēn kêt, ãm omũ, ane. Nhym bep kati, Metĩndjwỳnh ta ne me bamã mry, me badjàkur djà nhipêx, me baje 'ã kum amikĩnh jarēnh ne krēn kadjy ne me bamã ipêx. Me baje amim Jeju markumrêx ne kam kôt baje mỳjja marja, me bamã ne Metĩndjwỳnh me banhõ kwỳ krēn djà'ã apỳnh mỳjja nhipêx.

⁴ Be, mỳjja kunĩ Metĩndjwỳnh kute ipêxja ne mexkumrêx. Djām mete mry nār djwỳ'õ kanga kadjy ne Metĩndjwỳnh ipêx? Arkati, me kute Metĩndjwỳnhmã 'ã amikĩnh jarēnh ne tu kute amim byr ne krēnmã ne ipêx.

⁵ Metĩndjwỳnh kabēnkôt arỳm mrymẽ apỳnh me badjàkur djà mexkumrêx. Mỳjja kunĩ ne arỳm mexkumrêx. Gu me arỳm 'ã kum amikĩnh jarē nhym arỳm mexkumrêx.

⁶ Akmere, dja ga memã arẽ, me kute Jejukôt abeno kamymã ikabēn ja jarẽ. Godja ga memã ikabēn ja jarēn arỳm mrāmri abê Kritu Jeju nhõ àpēnhkumrêx. Nà, Metĩndjwỳnh kabēn ne gu baje tu amim markumrêxja, kôt dja ga arek amijo tēn amijo tēn kam atỳxkumrêx. Jeju kukràdjà mexkumrêx, tām ne ga arỳm kôt amijo tē. Dja ga arek kôt amijo tēn amijo tēn arỳm atỳxkumrêx. Atỳx ne arỳm Kritu Jejumã adjàpēnh mex ne.

⁷ Nhym bep me tũmre'ã ujarēnh kajgoja dja wānh nõ. Tām ne punu. Kati, dja ga prĩne Metĩndjwỳnh

kukràdjàkôt amijo tẽ. Katàt amrãnh kadjy dja ga arek amijo tẽn arek amijo tẽn kam amityãmã amijakre. Djãm akrākà'ã ne ba amã ane? Kati, akadjwýnhbê atýx'ã ne ba amã ane.

⁸ Mrãmri ne me ì krākà týx kadjybit amijo djuw mex. Ja ne kàjbê mex. Nhy m bep me kadjwýnhbê me týxja mete Metĩndjwýnh kukràdjàkôt amijo tẽmkam týx, ja ne mrãmri mexkumrêx, tũmrãm mexkumrêx. Pyka jakam gu badjumar mex ne ar baba kadjy mex. Ne kam ajte batyk nhijukri akubyn batĩnkam kadjy mexkumrêx. Kadjy ne ba amã,

—Metĩndjwýnh kukràdjàkôt amijo tẽn kam kôt atýx, kôt amex, ane.

⁹ Mrãmri ne kabẽnja nhy m me abenmã arẽ. Kabẽn ja dja me tu markumrêx ne amijamakkrekam nhòrkumrêx.

¹⁰ Metĩndjwýnh kute me kunĩ pytàr djwýnh, bep me baje amikajmãtã marja ne mrãmri kubê me bapytãr djwý:nhkumrêx. Mrãmri ne gu me amim Metĩndjwýnh kamnhĩxbê ar baba, Metĩndjwýnh tĩnja kamnhĩxbê ar baba. Kam ne gu amikukãm kuman kam badjapênh rax ne memã arẽho tẽ, batyk djã kêt ne memã arẽho tẽ.

Metĩndjwýnhmã àpênhkumrêxmã kum 'ã karõ.

¹¹ Be, akmere, dja ga apijãm kêt ne tu memã ikabẽn ja jarẽn memã Metĩndjwýnh kukràdjã jarẽ.

¹² Kwãrĩk wãnh gẽ me amã,

—Ygê, e kum djãm ajabatàn h ne ga ar me akreo aba, anhyr kêt. Bep kati, dja ga te ajbir ajabatàn h ne mã katàt mrã gẽ me ajã amijakre, me kute

amim Jeju marja ajã amijakre. Kadjy dja ga ak-abên mexbit jarênh ar o aban amrãnh mex ne amã me abên amim Jeju markumrêx ne 'ã angrà tỳx ne aprô prãm kêt ne ar aba. Dja ga ã ane nhym me ajã amijakren ã akudjwa amijo anhỹro bao ane.

¹³ Dja ga kàj bê memã Metĩndjwỳnh kabên jarên memã Metĩndjwỳnh kabêno amirít ne memã kukràdjà jarê. Ja dja ga 'ãno adjãm rã'ã ba awỳr bôx. Ba ibê Paur dja ba awỳr bôx.

¹⁴ Amrêbê ne me kute Metĩndjwỳnh kabên jarênh djwỳnh arỳm Metĩndjwỳnhmã adjan amã,

—Ë, Metĩndjwỳnh ne arỳm amijo apytà ga kum adjàpênhmã. Ta dja amã tỳx jadjà ga kam atỳx ne ar kum adjàpênh aba, ane. Nhym kutã Jeju nhõ me jao ba djwỳnh akrã'ã ikra jadjuw, ga kam Metĩndjwỳnhmã adjàpênh ar aba. Kwãrĩk wãnh Metĩndjwỳnh kute amim adjarwão abiknor kêt. Memã Metĩndjwỳnh kukràdjà jarênh 'ãno dja ne mã memã 'ã adjujarênh aba.

¹⁵ Be, dja ga ikabênja tu markumrêx ne amijamakkrekam anhôn kôt amijo mō. Dja ga ã amijo atêmo anen arỳm amrãnh mexkumrêxo tẽn o tẽn nhym me kunĩ arỳm amrãnh mexkôt apumũn kôt amã kato.

¹⁶ Ë, ajaxwebê amipnên amrãnh katàt kadjybit amima. Gora memã Metĩndjwỳnh kabên jarê. Gora memã arênh 'ãno dja. Godja ga anen arỳm amiptàn kam o me jadjwỳ pytà, me kute akabên maro ýrjadjwỳ pytà. Tãm ne ja.

*Mebêngêtemê me 'uwtĩ'ã kum karõ.**A Xim 2.24*

¹ Ë, godja me kute amim Jeju marwã 'õ, mebêngêtte 'õ, me'õkam amikrà, kwãrĩk wãnh ga kum abên tyx kêt ne akrànmã kum akabên ne kum,

—Kwãrĩk wãnh ga ã anhÿr kêt, ane. Mrãmri ne me kra djwÿnh kute bãmmã kabênja pyrãk, akrànmã kum akabên. Dja ga me kraremê me nôr nyreo akamyn me adjwÿnhdjwÿmã akabên mex jarê.

² Dja ga mebêngêxteo anãn me adjwÿnhdjwÿmã akrànmã akabên. Dja ga me kra pÿnhmê me kurerero akanikwÿnhkumrêx ne memãdjwÿ katàt akabên jarên mekam apijàm ne meo akanikwÿnhkumrêx. Dja ga ã me kute amim Jeju mar kunĩmã akabên jarênho ane.

³ Ë, akmere, ba amã me 'uwtĩ'ã karõ, ga amũ idjô'ã memã arê. Me kute amim Jeju marwã kute akrànmã mebê mjên tykjao djuw mexmã. Me kute amim Jeju marwã dja me me 'uwtĩbito djuw mex.

⁴ Nhym bep djãm me'õbê mjên ty nhym arÿm kra nàr kon tàmdjwÿ 'õ arÿm ta amim o djuw mex ne. Me'õ kra 'õ nã kute amim o djuw mex nhym abatành ne arÿm amipãnh amim não djuw mex ne. Ne me'õ tàmdjwÿ 'õ kwatynh 'õ amim tàmdjwÿo djuw mex ne. O djuw mex nhym abatành ne kam amipãnh kwatynho djuw mex ne. Me kute mrãmri Metĩndjwÿnh mar jabej dja ã õ kikre kumrêxkam amim me 'uwtĩo djuw mexo anen kam atãri amũ me jadjwÿ o djuw mex ne. Kam ne Metĩndjwÿnh arÿm mekam kĩnhkumrêx ne.

5-6 Ate gêdja me'ôbê mjên ty nhym arîk ar ba. Nãm amidjwýnhbit amiman ar amijo ba. Ne kam kute me'ô tyk pyrâk. Tînri kute me'ô tyk pyrâk, kute Metîndjwýnh mar kêtka, arîk ar bakam. 'Uwtî kajgo ne wã. Kwârîk wãnh me wã. Me tãm dja gar aje Jeju marwã o djuw mex kêt. Nhym bep atemã me'ô mjên kubê tyk nhym kam ate: ar ba ne kam amijã Metîndjwýnh kamnhîxkumrêx ne kam kum kabên ne kum amijo a'uwn kam ajte jãm me jao akêx ne ajte kum meo a'uw. Akamâtkammê a'urimê kum kabên 'ãno dja. Me'ô tãm ne mrãmri 'uwtîkumrêx. Tãmbit dja gar aje Jeju marwã o djuw mex ne.

⁷ Dja ga memã ikabên ja jarê gê me'ô kra nâr kon me'ô tâmdjwý ôbikwa 'uwtîo djuw mex. Dja o djuw mex gê me 'ã kabên kêt.

⁸ Godja me kute amim Jeju mar 'ô ta ûrkwã djwýnhkam amim me jao djuw mex kêt ne kam arým mrãmri axwen arým Jeju kabên kanga, ne kute axweo me kâtãmja, me kute Jeju mar kêtja jakrenh mex ne.

⁹ Ê, ba amã me 'uwtî nhô pi'ôk'ã karô. Dja ga me 'uwtî nhidji pi'ôk no'ôkkam anhô, me kute amim Jeju marwã kute kôt meo djuw mex kadjy. Ê, kwârîk wãnh me abatàn nybê mjên tykwã kwârîk wãnh me 'uwtîkôt pi'ôk no'ôkkam idji nhôr kêt. Kubê mjên tyk bêngêxtebit dja ga idji nhô gê me kute amim Jeju mar meo djuw mex.

Djãm ori arým 'ã amex 60 apêx jabej? Djãm ori mjên tînri krô'ã mjên kêt nhym kam kubê mjên tyk nhjukri me kute krô'ã o prô kêt jabej?

¹⁰ Djori kum mýjja mexbit kînh ne ar o ba nhym me kunî arým kôt omün abenmã arênh

jabej? Djori amikôpdji'ã kra jakreo tẽ nhym kudjwa mexkumrêx jabej? Djori ôbikwa kêt kam meo djuw mex jabej? Djori prĩne Metĩndjwýnh nhõ me wão djuw mex ne memã ôdjãnh jabej? Djori kum me umar punu kaprĩ jabej? Djori kute mýjja mexo amiptãrkôt kute mýjja mexbit mar jabej? Djãm ori ã kute anhýr jabej mrãmri mexkumrêx, me 'uwtĩkôt pi'ôk no'ôkkam idji nhõ, me kute amim Jeju marja kunĩ kute me 'uwtĩ jao djuw mex kadjy.

¹¹⁻¹² Nhym bep kwãrĩk wãnh ar abatãnh nybê mjên tykja kwãrĩk wãnh pi'ôk no'ôkkam me 'uwtĩ ro'ã idji nhõr kêt. Mýkam? Bir, ar 'uwtĩja kute ôbê,

—Ba ikuprý gê me'õ iwýr mõr kêt kumrêx. Ba tu Kritumã idjãpênhbit, anhýrja tu o aknon ajte kum me my kĩnh nhym me'õ ýr mõr prãme kum Kritu kĩnh kêt ne kubê amijo akêx nhym me arým 'ã kabên ne.

¹³ Nhym ar kam kum ukangabit ma ne kam kikremã ipôko tẽ. Djãm arkum ukangabit? Kati, nãm ar kabên prãmdjwý, ne me'ã kabên tẽ, me pijãm djãbit, mýjja punubit jarênho tẽ.

¹⁴ Kam ne ba memã kum,

—Dja ar abatãnh nybê mjên tyk ajte mjên ne kam amim kra mý ne kramẽ mjêno djuw mex ne akrãnmã àpênh ar ba. Be, nã bãm ã ar abatãnh nybê mjên tykjamã ane. Mýkam? Bir, me bakurê djwýnh kute me bajã kabên kêt kadjy.

¹⁵ Bir be, Ar kubê mjên tyk kwý arým Jeju kangã Xatanajkôt amijo ba. Kam ne ba amã arẽ.

¹⁶ Nhym bep me kute amim Jeju mar ni 'õ nãr my 'õ ôbikwabê mjên tyk jabej ta dja amim ôbikwa 'uwtĩo djuw mex. Nhym ate me kute Jejukôt aben

pydjija gêdja me'õ 'uwtĩkumrêx ne ate: ar bajao djuw mex ne.

Me kute kàjmã meo ba djwýnh kamênhmã.

¹⁷ Ë, me jadjwý. Jeju nhõ me jao ba djwýnh kute prĩne meo baja, ar tãm dja me kàjmã me kamê. Jeju nhõ me jao ba djwýnh kute memã Metĩndjwýnh kabên jarênh ne kute memã o amirĩtkam àpênh rax. Me tãm dja me mrãmri kàjmã me kamên memã o pãnh mex ne. Ar kute memã Metĩndjwýnh kabên jarênh pãnh.

¹⁸ Kam ne Metĩndjwýnh kabên'ã pi'òk no'òkkam memã,

—Mryti kute amã àpênh ar ba ne kute amã bàygogo 'ykà ka'uko ipòko âmja kwārĩk wãnh inhu djuwpre kêt gê ta àpênh pãnh àkur tẽ. Nãm mryti'ã Metĩndjwýnh nhõ me jao ba djwýnh jakren àkur'ã kum pãnh jakre. Jeju nhõ me jao ba djwýnhmã me kute o pãnhmã. Ne ajte Metĩndjwýnh kabênkam ne,

—Me àpênh ne pãnh, ane. Me àpênh me mãnhkutã tãm gêdja memã o pãnh, ane. Kam ne ba amã,

—Dja me Jeju nhõ me jao ba djwýnhmã o pãnh mex, ane.

¹⁹ Ë, mýjja 'òdjwý dja ba amã arẽ. Gêdja me Jeju nhõ me jao ba djwýnh'ã kabên ne arĩk me kàtãm jarê ga tu ate akrã. Djãm me 'êxnhĩ kêt got. Nhym bep me'õ ar amãnhkrut nàr kon amãnhkrut ne ikjê kêt ne mrãmri kute noo axwekôt omũnh ne axikôt arênh ga kam arým tu 'ýr tèn kum akabên jarê gê amim kato.

²⁰ Godja mrãmri Jeju nhõ me jao ba djwýnh kute mekam axwe jabej dja ga tu me kute amim Jeju mar nhipòkri kum abên tỳx, me kute maro ýrja tĩn prãm ne axwe kêt kadjy.

21 Ë, ba amã myjja 'ôdjwý jarê. Dja ga tu memã akabêno aben pyræk. Dja ga tu me kunĩmã axikôt akabên.

Ë, Metĩndjwýnhmê Kritu Jejumê Metĩndjwýnh kute amijo kadjy mrãnh djwýnh pytàr ja, ar kute ikabên mar ne ikôt kabênkam ne ba mrãmri tu amã ikabên jarê.

Ë, gora ikabên ja ma. Ikabên kunĩ ma, prĩne ikabên ja ma. Ë, dja ga me kunĩmã akabêno aben pyræk. Kwãrĩk wãnh me umaje anhökre kadjwýnhbê amim,

—Be, inhöbikwa ne ja. Ba kum ikabên kêt, anhÿr kêt. Dja te anhöbikwa, ga tu kum akabên jarê, apijàm kêt ne tu kum akabên jarê.

Nàr kon, kwãrĩk wãnh anhökre kadjwýnhbê amim,

—Be, tãwã ne öbikwa krãptĩ. Ba kum ikabên kêt, anhÿr kêt. Dja te öbikwa krãptĩ ga tu kum akabên jarê, amã me uma kêt ne tu kum akabên jarê. Dja ga tu me kunĩmã akabêno aben pyræk.

22 Ë, kwãrĩk wãnh ga arĩk aje me kabi kêtka Metĩndjwýnhmã me umjÿr kêt, kum àpênh kadjy kum me umjÿr ne 'ã anhkra jadjwÿr kêt. Dja ga anen ano katon tu mar kêt ne Metĩndjwýnhmã me'ô dja nhym arÿm mekam amikràò ba jabej ga kam ga mãn kute ajaxwe pyræk. Kwãrĩk wãnh ã anhÿr kêt ne mekôt ajaxwe kêt. Ga dja ga tu katàt mrã.

23 Ë, atikkrekam akanê prãmka ne ga akanê prãm ne. Kadjy dja ga uba kangô kwý ikö. Uba kangômê ngômê apÿnh dja ga o akömo tẽ.

24 Ë, me kwý ne me axwekam amirĩtkumrêx. Nhym me kunĩ kôt omũn arênho kumex. Nhym

kam me memã axwe pãnh jarê. Nhyim bep me kwỳ ne me axwekam amirĩt kêt ne. Metĩndjwỳnh gêdja tũmrãm memã o amirĩt ne memã kum katon memã pãnh jarê nhyim me kam kôt omũ.

²⁵ Nhyim me mexdjwỳ ne me amirĩt ne. Nhyim me abenmã me arê. Nhyim me kwỳ apdju ne. Djãm mrãmri tu bipdjurkumrêx? Kati, Metĩndjwỳnh gêdja tũmrãm memã me mexo amirĩt ne, nhyim me arỳm kôt omũ.

6

Me ò àpênh kajgoja'ã kum karõ.

Ep 6.5; Kor 3.22; Xit 2.9; Ped k 2.18

¹ Ë, akmere, dja ga me memã àpênh kajgo ar bawã, me kute meo pãnh ne amim me pa 'amỳnh nhyim me memã àpênh kajgo ar ba ne kute amim Jeju mar wãdjwỳmã arê gê me ò bẽnjadjwỳr kabên kôt amijo ban prĩne kabên ma. Mỳkam? Bir, me kàtàm kute Metĩndjwỳnh japrỳ kêt kadjy, ne kute Metĩndjwỳnh kukràdjàdjwỳ japrỳ kêt kadjy.

² Dja ga ajte me memã àpênh kajgo ar bawãmã kum,

—Ë, djori ar anhõ bẽnjadjwỳrwã ar akudjwa kute Jeju mar jabej kwãrĩk wãnh gar amã kurê kêt. Djãm ar aje Jejukôt abeno akamykam amã kurêmã got. Arkati. Dja gar tu kum adjàpênh mextire ne ar aba. Mỳkam? Bir, ar akamymã ne gar apê. Kute Jeju mar 'õ, Metĩndjwỳnh kum abê 'õ, kumã ne gar apê. Kam dja gar kum adjàpênh mextire ne ar aba, ane. ã me pardjamã ane.

Ë, gora prĩne memã ikabên ja jarên ikabên jao amirĩto aba.

Nêkrêxkôtbít me umarja ne me umar mex kêtikumrêx.

³⁻⁴ Godja me'õ atemã kabên 'õ jarênho ku'ê prãm jabej arým amijo ajkên kam Bênjadjwÿr Jeju Kritu kabên mexja kubê kînh no kati ne kam kôt kabên kêt ne. Ne ajte Metîndjwÿnh kute katàt gu bakrã pymjÿr'ã ujarênhja kubê kînh no kati ne kam kôt kabên kêt ne. Mrãmri ne 'êx ne amiraxbito amran kam kute mÿjja mar kêt mexi. Nãm ajbãn ajmãn me kukràdjà kajgo mex mÿr jabej memã akij. Ne kam kabêno me apanhbit mar prãm. ã me kute anhÿr ne punu. Nãm me ã anhÿr ban kam mÿjja kukràdjà'ã ngryk ne abenbê meo bikjêro ban aben japry ne aben kamnhÿx ar o ban

⁵ mã kabêno aben japanh ar o ba. Mÿjwã ne arým me ja djumar djà ajmã o nhym me arým katàt kabênkumrêxja mar kêt. Nãm me nêkrêx prãme 'êx ne we,

—Be, ba amijo Jeju mar gê inhõ nêkrêx kumex ba kam amimexkumrêx ne, ane. Nãm me ã nêkrêx prãme amim 'ã karõo ane. Kam ne me abenkam axwe ar baja.

⁶ Mÿjkôt ne me umar mex ne amimex ar o ba? Bir, me kute Metîndjwÿnh kukràdjàkôt amijo ba ne nêkrêx jabej umar kêt kam ne me umar mex ne ba. Ne amidjumar mexwão amimex ar o ba.

⁷ Mÿj ne gu me banã tikkre kurũm amÿn o axidjuw? Kati, nã gu me banhÿkam axidjuw. Me batykkamdjwÿ, mÿj ne gu me amÿn o banhikwãn ty? Kati, nãm gu me banhÿkam banhikwãn ty.

⁸ Bir be, dja me banhõ kwÿ krên djãmẽ me banhõ kubêkà jabej, mrãmri, me bamãnhkutã. Kam dja

gu me badjumar mex ne atemã mỳjja 'õ jabej kêt. Metĩndjwỳnh dja me bajo djuw mex ne.

⁹ Nhym bep me kute amim nêkrêx nàr pi'òk kaprĩo àptàr ne kute o amimexja dja me amijo ajkê. Nãm me nêkrêx prãme ar axwe ba ne kam te kum nêkrêx prãm kêt mã ne mã nêkrêxbit ma. Ne kum mỳjja kakritmê mỳjja punubit kĩnh ne kôt arỳm amijo ajkê ne kam arỳm tu biknorkumrêx ne.

¹⁰ Bir be, nãm me ã kum nêkrêx nàr pi'òk kaprĩbit kĩnh ne ã amijo ane. Ne arỳm amijo bikênh mex ne. Mỳkam? Bir, nãm me kum nêkrêxbit kĩnh ne kam ajbit man kam kôt apỳnh axwe djàri kunĩkôt amijo ba. Memã nêkrêx prãm kwỳ ne me arỳm Jeju mar kangan kam arỳm amijo ajkê, kaprĩo prĩne amijo ajkê.

Akubyn Ximoximã kute katàt amijo bamã 'ã karõ.

¹¹ Nhym bep ga, akmere, ga abê Metĩndjwỳnh nhõ àpênhkam dja ga mỳjja ja kunĩmã akre rax ne. Katàt amrãnh kadjy mỳjja jamã akre rax. Katàt amrãnh ne aje Metĩndjwỳnh kukràdjàkôt amijo aban aje amim Jeju kamnhĩxbê ar aban amã me abên aje akràn mã amijo atêm, kam dja me ajo ajkê ga mã aje akràn mã amijo atêm ne anhĩ djuwbôn ar abamã, tãm dja ga ama.

¹² Me kute amim Jeju mar ne kôt amijo tēm ne kute me kute aben rer pyràk. Me kute aben rerkam ne me tỳx ne prõtobit prõt ne mebê apòx. Kam dja ga 'ã amijakren ã atỳxo anen mã Jujukôt amijo tē, kute me prõtja pyràk. Gora ga ã anen kam atyk nhijukri atĩn rã'ã rã'ã rã'ã 'ỳr tu abòxkumrêxmã. Kadjy ne Metĩndjwỳnh amiwỳr

ajuw. Kadjy ne ga me ipôkri memã katàt amijarênh mex ne. Nã gãm memã kum,

—Be, arým ne ba tu amikajmã'ã Jeju markumrêx, ane. Nã gãm ane, nhym me apumũ. Kam ne ba amã,

—Arek amijo tẽn kam atyk nhijukri atĩn rã'ã rã'ã rã'ã 'ÿr tu abôxkumrêx, ane.

¹³ Ë, Metĩndjwýnhmẽ Jeju Kritu ar kute ikabẽn mar ne ikôt kabẽnkam ne ba amã ikabẽn jarẽ. Metĩndjwýnh ne mýjja kunĩo tĩn djwýnh. Ta ne kute ikabẽn mar ne ikôt kabẽn. Kam ne ba amã ikabẽn jarẽ. Nhym Kritu Jejudjwý kute katàt amijarênh mexja, kute bẽnjadjwýrbê Põxu Piratu kabem katàt amijarênh mexja. Ar kute ikabẽn mar ne ikôt kabẽnkam ne ba amã ikabẽn jarẽ ne amã,

¹⁴ —Ë, gora prĩne ikabẽn man kôt amijo aban kudjar kêt ne amrãnh mextire gê me ajã kabẽn kêt. Dja ga mã ã anhÿro aba rã'ã nhym arým Jeju Kritu gu banhõ Bẽnjadjwýr kato.

¹⁵ Dja õ akati arým 'ÿr bõx nhym Metĩndjwýnh dja kum arẽ nhym arým bõx. Nà, Metĩndjwýnh ta pydji ne memã Bẽnjadjwýr rax ne meo ba. Atemã 'õ kêt. Metĩndjwýnh umar mex ne kĩnhkumrêx tãm ne Bẽnjadjwýr raxbê kumkatiti:. Kute bẽnjadjwýr raxo pykabê me bẽnjadjwýrja kunĩ jakrenh mexi. Kam ne kubê Bẽnjadjwýr raxbê kumkatiti: ne meo ba.

¹⁶ Ajbit pydji ne tyk prãm kêtumrêx, tĩn rã'ã: tĩn djwýnh. Ne irãkam ar ba, arngrokam ar ba. Nãm kam axwe 'õ kêt. Kam gêdja me tẽp kêtumrêx. Nhÿnh got me'õ arým noo omũ? Arkati. Me'õ kute noo omũnh kêtumrêx. Dja tũmrãm omũnh kêt rã'ã. Kumã dja me uma jarênh rã'ã: rã'ã. Tãm dja me

kàjmã kamênh rã'ã rã'ã. Gêdja memã Bênjadjwÿr ne meo ba rã'ã rã'ã. Mrãmri.

¹⁷ Ë, me pykakam ò nêkrêx kumexmã dja ga,

—Amijo arax kêt. Djãm nêkrêx kute me apytãrmã ne ga me nêkrêx kanàrràm ar aba? Kati, kwãrik wãnh. Nêkrêx ne kajgo ne me abê biknor prãm. Kati, dja ga me Metĩndjwÿnh kanàrràm ar aba. Metĩndjwÿnh ta ne kute ôdjãnhkôt me bamã mÿjja kunĩ nhôr, o kute me bakĩnh kadjy, ta kanàrràm dja ga me ar aba, ane.

¹⁸ Gora me akabên mexbit jarë ne mekam adjukaprĩn ar meo aba, ne memã anhôdjãnh ne memã anhô mÿjja ngrà, ane.

¹⁹ Dja ga ã me ò nêkrêx krãptĩjamã arênho ane gê me ã anen kam arÿm amityk nhijukri kadjy atemã kàjkwakam nêkrêxo aptã. Nêkrêx tãm ne mekbê biknor prãm kêt ne memã nõr rã'ã. Dja me kam arÿm 'ÿr bôx, mrãmri tu amitĩnkumrêx ja'ÿr bôx.

²⁰ Ë, Ximoxi, Metĩndjwÿnh kute amã kukràdjã rerja gora prĩne omũ. Gora 'ãno djan omũnh tÿx. Me kabên kajgo, me kabên tũm dja wãnh nõ. Rũm kum akre rax. Nhyim me 'êxri amijo kute mÿjja mar ne kam mÿr jabej abenkam kangati dja adjwÿnhdjwÿ wãnh nõ.

²¹ Mrãmri ne me kwÿ kupa'ã,

—Ije mÿjja mar, anen kam ajbit mar ar o ba ne kam amibê arÿm Jeju mar kanga ne. Gê Metĩndjwÿnh ukaprĩkôt prĩne ajo djuw mex. Tãm ne ja.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh
New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560